

INLEIDING

Onze samenleving, en daarmee noodzakelijkerwijs ook het beleid van overheid, maatschappelijke organisaties en bedrijfsleven, is steeds dynamischer geworden. Deze dynamiek noodzaakt tot het adequaat op de hoogte blijven van ontwikkelingen, maar ook tot reflectie op die ontwikkelingen en de eigen plaats daarin. Beleidsonderzoek is daarin een belangrijke rol gaan spelen. Tegelijkertijd bevindt beleidsonderzoek zich nog in een overgangsfase, op weg naar een volwaardig vakgebied. Daarom zal deze leergang onder andere aandacht besteden aan:

- management van beleidsonderzoek, dat zich bezighoudt met de relatie tussen beleid en kennis, opdat er een hoog rendement van beleidsonderzoek wordt gerealiseerd;
- nieuwe veelbelovende methoden voor beleidsonderzoek, zoals simulatietechnieken of het internet, die onmisbaar zijn geworden in het kader van beleidsonderzoek;
- de beleidstheorie als verbindende schakel tussen de beleidsontwikkelaars en kennisdragers;
- het relativeren van kennis en de zwakke positie van kennis in het beleidsproces.

Dit met als doel om de positieve rol van beleidsonderzoek in het beleidsproces te bevorderen en het rendement te verhogen. Het uitgangspunt van deze *Leergang Effectief Beleidsonderzoek* richt zich dan ook op verschaffen van verdergaand inzicht in de rol die beleidsonderzoek speelt in het beleidsproces, en meer specifiek bij de vormgeving van *lokaal en regionaal beleid*.

Deze leergang zal daarom aandacht besteden aan theorievorming op dit gebied, maar vooral aan goede praktijkvoorbeelden en casuïstiek. Daarnaast zal met behulp van de bijdrage van wetenschappers en professionals een mix van theoretische en professionele reflectie geboden worden op de onderwerpen, die aan bod zullen komen. Van deze kennis kunnen ambtelijke beleidsontwikkelaars, beleidsonderzoekers, toezichthouders en evaluatoren in dagelijkse werkzaamheden profiteren.

Gekozen zal worden voor een interactieve opzet waarbij u wordt uitgenodigd in discussie te treden met de sprekers en deelnemers van de leergang. Het voorbereiden en uitwerken van cases en zelfstudie maken een belangrijk deel uit van de leergang. Met deze inhoud en opzet van de leergang zullen wij u praktische handvatten aanreiken voor het optimaliseren van het rendement van beleidsonderzoek in uw eigen werkomgeving.

We kijken er naar uit u tijdens de leergang te mogen ontmoeten!

Prof. dr. P.H.M. van Hoesel
Programma Coördinator

INHOUD VAN DE LEERGANG:

Door middel van theorievorming, praktijkvoorbeelden en casuïstiek worden de volgende aspecten belicht:

- Management van beleidsonderzoek
- De zwakke positie van kennis in het beleidsproces
- De beleidstheorie als verbindende schakel tussen beleidsontwikkelaars en kennisdragers
- Het verkorten van de beleidsleercyclus
- Veelbelovende nieuwe methoden voor beleidsonderzoek
- Het vergroten van het rendement van beleidsonderzoek

LEERDOELEN VAN DE LEERGANG OMVATTEN DE VOLGENDE INZICHTEN:

- Aangrijpingspunten voor verkorting van de beleidscyclus
- Methoden om kennis systematisch mee te nemen in besluitvorming
- De rol die kennis kan spelen bij het expliciteren van de beleidstheorie om overbodig/omslachtig beleid te kunnen verbannen
- Effectief managen van beleidsonderzoek door de relatie tussen beleid en kennis goed te organiseren
- Nieuwe veelbelovende methoden voor beleidsonderzoek en de implementatie van deze methoden in de organisatie van beleidsonderzoek
- Inzicht in soorten rendement van beleidsonderzoek en de wijze waarop verandering aangebracht kan worden in beschikbare budgetten voor productie en benutting van kennis

INSTRUMENTARIUM:

- Deskundige en inspirerende sprekers
- (Actuele) literatuur en documenten
- Uitwisseling van praktijkervaringen
- Casuïstiek
- Netwerkvorming

VORM & DOELGROEP:

De gehele leergang zal bestaan uit zes dagdelen, verdeeld over drie dagen (één dagdeel loopt van 9:15 tot 12:30 of van 13:30 tot 17:00).

De leergang richt zich daarbij primair op:

- Beleidsonderzoekers
- Toezichthouders
- Evaluatoren
- Met een nadruk op regionaal & lokaal niveau (niet exclusief)

De deelname aan deze leergang is beperkt tot 22 deelnemers om de interactie te optimaliseren. Inschrijvingen worden behandeld op volgorde van binnenkomst.

Vrijdag 31 oktober 2014

DAGDEEL I:

Beleidsonderzoek: schakel tussen Kennis en beleid

- 09.15u   Ontvangst met koffie en thee
- 09.30u   VAKDOCENT: **Prof. dr. P.H.M. (Peter) van Hoesel**
Hoogleraar Toegepast Beleidsonderzoek Erasmus Universiteit Rotterdam en
redactielid Beleidsonderzoek Online.
- Welkomstwoord
- 09.45u   Kennismaking met de deelnemers onderling
- *delen van de doelstellingen van de Leergang van ieder afzonderlijk*
- *benoemen van obstakels voor effectiviteit van beleidsonderzoek in de praktijk*
- 10.45u   PAUZE
- 11.15u   Beleidsonderzoek als bindende schakel tussen kennis en beleid
- *Het toenemend belang van beleidsonderzoek voor het beleidsproces*
- *Effectief managen van beleidsonderzoek en complexe onderzoeksprojecten*
- *Effectief samenwerken met (andere) kennisinstellingen*
- *Het managen van de relatie beleid en kennis*

DAGDEEL II:

Professionalisering van de relatie beleidsonderzoeker en opdrachtgever

- 13.30u   Vervolg Prof. dr. P.H.M. (Peter) van Hoesel
- *Ruimte voor discussie*
- *Praktijkvoorbeelden*
- 15.30u   Pauze
- 15.45u   VAKDOCENT: **Prof. dr. H. (Hans) Boutellier**
Hoogleraar Frans Denkers Leerstoel Vrije Universiteit Amsterdam en Directeur
van het Verwey Jonkers Instituut.
- *vaststellen van taken en bevoegdheden van opdrachtgevers van beleidsonderzoek*
- *zelfstandigheid en afhankelijkheid van de onderzoeker*
- *waar liggen de grenzen aan de dienstbaarheid van de onderzoeker*
- *speelruimte voor beide partijen*
- 17.00u   Einde eerste cursusdag

Vrijdag 7 november 2014

DAGDEEL III:

Bijdrage van beleidsonderzoek aan doelmatig beleid

- 09.15u   Ontvangst met koffie en thee
- 09.30u   VAKDOCENT: **Prof. dr. F.L. (Frans) Leeuw**
Directeur Wetenschappelijk Onderzoek- en Documentatiecentrum (WODC) en
Hoogleraar Recht, Openbaar Bestuur en Sociaal Wetenschappelijk Onderzoek aan
de Universiteit van Maastricht
- *Van probleem naar oplossing: de beleidstheorie*
  - *Het expliciteren van de beleidstheorie*
  - *De beleidstheorie als middel tegen omslachtig of overbodig beleid*
  - *Beleidshomeopathie*
- 11.30u   Pauze
- 11.45u   Vervolg
- *Ruimte voor discussie*
  - *Praktijkvoorbeelden*
- 12.30u   Lunch

DAGDEEL IV:

Vergroting van het rendement van beleidsonderzoek

- 13.30u   VAKDOCENT: **Dr. Y.M. (Yvonne) Prince**
Directeur Panteia Academy
- *Typen rendement van beleidsonderzoek*
  - *Voorwaarden voor het optreden van rendement*
  - *Kan rendement van beleidsonderzoek gemeten worden*
  - *Verandering brengen in budgetten voor kennisproductie en benutting*
- 15.30u   Pauze
- 15.45u   Vervolg
- *Praktijkvoorbeelden*
  - *Ruimte voor discussie*
- 17.00u   Einde tweede cursusdag

Vrijdag 14 november 2014

DAGDEEL V:

Veelbelovende nieuwe methoden voor beleidsonderzoek

- 09.15u   Ontvangst met koffie en thee
- 09.30u   VAKDOCENT: **Drs. B. (Bart) Dekker**
                    Directeur Panteia
- *Nieuwe methoden voor beleidsonderzoek*
  - *Het internet als medium voor interactieve beleidsontwikkeling*
  - *Nieuwe simulatietechnieken*
  - *Praktijkonderzoek*
  - *Meta-evaluaties*
  - *Effectieve organisatie van onderzoek met bovenstaande methoden*
- 11.30u   Pauze
- 11.45u   Vervolg
- *Casus*
  - *Praktijkvoorbeelden*
  - *Ruimte voor discussie*
- 12.30u   Lunch

DAGDEEL VI:

Evaluatie: bijdrage van een beleidsonderzoeker aan het lerend vermogen van overheidsorganisatie

- 13.30u   VAKDOCENT: **Dr. P. (Peter) van der Knaap**
                    Directeur SWOV en oud Directeur Onderzoek Algemene Rekenkamer
- *Leren van evalueren: wanneer begin je?*
  - *Bijdrage van beleidsonderzoek aan doelmatigheid van beleid*
  - *Aangrijpingspunten voor verkorting van de beleidsleercyclus*
- 15.30u   Pauze
- 16.00u   **Evaluatie van de leergang met de deelnemers: Welke lessen gaan we in praktijk brengen?**
- *Koppeling van voorgaande onderwerpen aan ervaringen deelnemers*
  - *Korte evaluatie & terugblik op onderwerpen van de leergang*
- Peter van der Knaap en Peter van Hoesel**
- 17.00u   Korte afsluiting leergang, aanvang borrel

ALGEMENE INFORMATIE

- DATA:** Vrijdagen 31 oktober, 7 en 14 November 2014
- LOCATIE:** [NH Utrecht](#), Jaarbeursplein 24, Utrecht
- ORGANISATIE:** De cursus is een initiatief van ScienceWorks in samenwerking met de VSO en de NVRP. ScienceWorks is verantwoordelijk voor het programma en de organisatie.
- AANMELDING:** U kunt zich aanmelden via de [website](#). Na ontvangst van uw registratie ontvangt u een bevestiging van deelname en een routebeschrijving. Wij verzoeken uw registratie vóór 24 oktober aan ons door te geven.
- KOSTEN:** Kosten voor deelname aan de cursus bedragen € 1.650,-. Leden van de VSO en de NVRP betalen € 1.350,- In dit bedrag zijn alle lunches, de afsluitende borrel en de cursusdocumentatie inbegrepen. Alle genoemde bedragen zijn exclusief 21% BTW.
- BETALING:** Betaling dient vóóraf te geschieden. De factuur ontvangt u samen met uw bevestiging en de routebeschrijving.
- ANNULERING:** Indien u onverhoopt verhinderd bent de cursus bij te wonen, is het toegestaan een vervanger gebruik te laten maken van de reservering, mits de naam van de vervanger vóór aanvang van de cursus wordt doorgegeven aan ScienceWorks. Annuleren is mogelijk tot 10 oktober. Bij annulering vóór deze datum wordt € 95,- aan administratiekosten in rekening gebracht. Na 10 oktober is het volledige inschrijfgeld verschuldigd.
- INFORMATIE & REGISTRATIE** <https://scienceworks.nl/leergang-effectief-beleidsonderzoek/>
- CONTACT:** ScienceWorks
Mauritskade 5
2514 HC Den Haag
T: +31 (0)70 346 2505
E: info@scienceworks.nl
W: www.scienceworks.nl